

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТРАНСПОРТНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри інформаційних систем і технологій

проф. В.В. Гавриленко _____

_____ 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГРУПОВА ДИНАМІКА І КОМУНІКАЦІЇ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення
Освітня програма	Інженерія програмного забезпечення http://vstup.ntu.edu.ua/osvitprog/FTIT/121IPZ_2020.pdf
Тип дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Семестр	2-й семестр навчального плану
Викладач	к.тех.н., доцент кафедри Топольськов Євгеній Олександрович
Доступ до матеріалів	e-mail викладача: dreugent@gmail.com http://kist.ntu.edu.ua/nmk_ipz_bak.php
Кафедра	http://kist.ntu.edu.ua/posib_ipz_bak.php інформаційних систем і технологій Тел. кафедри: +38 (044) 280-70-66 Веб-сайт кафедри: http://kist.ntu.edu.ua/
Гарант освітньої програми	к.ф.-м. н., доцент Вітер Михайло Богданович

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни – формування у майбутніх спеціалістів в галузі програмної інженерії системного уявлення про колективну розробку програмних продуктів; опанування основ ефективної роботи з колегами, концепцій групової динаміки, стратегій ведення переговорів, принципів ефективної усної і письмової комунікації; знайомство з мотивацією людей, набуття практичних навичок створення групового проекту та його презентації.

Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення основних теоретичних положень про сукупність виникаючих в групах розробників програмного забезпечення процесів та явищ, що стосуються групової динаміки; вивчення та використання сучасних засобів розроблення і використання на практиці взаємодії людини та машини;

- формування навичок ефективної усної і письмової комунікації, як в міжособистому, так і в міжгруповому спілкуванні в процесі розробки ПЗ.

Мова викладання: українська.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Групова динаміка і комунікації» покликана допомогти студенту отримати:

знання :

- поняття «групова динаміка в психології»;
- характеристику динамічних процесів у групі розроблювачів ПЗ;
- проблеми психологічної сумісності і групової згуртованості;
- індивідуальні типи особистостей;
- етапи формування групи розроблювачів ПЗ;
- основні компоненти ефективної роботи в групі;
- індивідуальні стилі роботи в групі;
- функціональні ролі в групі розроблювачів ПЗ;
- культурні шаблони членів групи; типи і стилі лідера, керівника;
- типи конфлікту;
- причини конфлікту; стилі поведінки в конфліктних ситуаціях;
- управління конфліктами в процесі розробки програмного продукту;
- сучасні аспекти ділової та міжкультурної комунікації;
- компоненти ділової комунікації;
- специфіку комунікації в Інтернеті;
- види і способи ділових бесід, переговорів, презентацій.

вміння:

- пояснювати важливість формування груп розроблювачів ПЗ, котрі мають різні риси характеру;

- описувати моделі індивідуальних типів особистості розроблювачів ПЗ; виявляти індивідуальні стилі роботи;
- впливати на окремих членів групи і на групу в цілому з метою якісного виконання рольових функцій;
- оцінювати діяльність групи з метою підвищення її ефективності;
- працювати в мультикультурних середовищах; запобігати й усувати конфліктні ситуації;
- підтримувати взаємодію і спілкування; знаходити загальні інтереси зі співрозмовником, розуміти чужу точку зору; швидко реагувати на висловлення співрозмовника;
- вибудовувати систему доказів;
- говорити, слухати, писати;
- ефективно проводити нараду, бесіди, переговори, дискусії, презентації, використовуючи комп'ютерні і мережні засоби комунікації;
- оформляти документацію;
- рецензувати письмову технічну документацію з метою виявлення різного роду проблем.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності

K03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

K07. Здатність працювати в команді.

K08. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

K10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

K20. Здатність застосовувати фундаментальні і міждисциплінарні знання для успішного розв'язання завдань інженерії програмного забезпечення.

K21. Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР01. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.

ПР02. Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Види робіт за навчальним планом	Години
Аудиторні заняття, у т.ч.:	48
Лекції	16
Лабораторні роботи	32
Практичні заняття	–
Самостійна робота, у т.ч.:	102
Підготовка до аудиторних занять	34
Підготовка до контрольних заходів	14
Опрацювання питань програми, які не викладаються на лекціях	30
Підготовка до екзамену	24
Всього:	150 (5 кредити)
Форма підсумкового контролю	Екзамен

ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування
1.	Опорний конспект лекцій
2.	Навчальні посібники
3.	Силабус
4.	Програмне забезпечення
5.	Комплект контрольних завдань для поточного оцінювання навчальних досягнень
6.	Засоби підсумкового контролю (комплект завдань для підсумкового контролю)

3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Кредитні модулі	Змістовні модулі	Кількість годин				Індивідуальні завдання	Самостійна робота
		Всього	Лекції	Лабораторні	Практичні		
1	2	3	4	5	6		
	Модуль 1. Групова динаміка.						
№ 1	Тема 1. Групова динаміка: поняття та механізм	18	2	4	0	0	12
	Тема 2. Група та команда: спільні та відмінні риси	18	2	4	0	0	12
	Тема 3. Динаміка розвитку групи та команди	18	2	4	0	0	12
	Тема 4. Організація та проведення нарад і робочих зустрічей	20	2	4	0	0	14
	За перший модуль	74	8	16	0	0	50
№ 2	Модуль 2. Комунікації і стратегія в організації.						

Тема 5. Усні та письмові комунікації в груповій або командній роботі	18	2	4	0	0	12
Тема 6. Публічний виступ і ефективна презентація Теорія аргументації і переконання	18	2	4	0	0	12
Тема 7. Міжособистісні комунікації в груповій або колонадній роботі. Ділові переговори	18	2	4	0	0	12
Тема 8. Конфлікти: поняття, причини виникнення та стратегії їх вирішення в професійних комунікаціях	22	2	4	0	0	16
За другий модуль	76	8	16	0	0	52
ВСЬОГО	150	16	32	0	0	102

ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Лабораторна робота №1. Іструментарій ділової комунікації	4
2.	Лабораторна робота №2. Організація проектної команди	4
3.	Лабораторна робота №3. Командна робота над проектом	4
4.	Лабораторна робота №4. Усні комунікації	4
5.	Лабораторна робота № 5. Аналіз конфліктних ситуацій на підприємстві	4
6.	Лабораторна робота №6 Написання резюме та підготовка до співбесіди.	4
7.	Лабораторна робота №7. Спілкування та інтернет, письмові комунікації	4
8.	Лабораторна робота №8. Технічна документація	4
РАЗОМ		32

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Маслова Н.О. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів з дисципліни «Групова динаміка і комунікації» для студентів спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» усіх форм навчання. / Н.О.Маслова, О.А.Золотухіна. – Покровськ : ДонНТУ, 2017. – 55 с.
2. Мацко Л.А. Основи психології та педагогіки:навчальний посібник для студентів заочної форми навчання./ Л.А. Мацко, М.Д. Прищак, В.Г. Годлевська. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 163 с.
3. Морозов А.В. Деловая психология. Курс лекций: Учебник для высших и средних специальных учебных заведений / А.В. Морозов. – СПб.: Союз, 2000. – 576 с.
4. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: навч. посібник / Л.Е. Орбан-Лембрик. – К. : Академвидав, 2005. – 448 с.
5. Остряньська Н.В. «Комунікативні процеси у навчанні» / Н.В. Остряньська. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 24 с.
6. Сидорова Н.М. Групова динаміка та комунікації в інженерії програмного

забезпечення / Н. М. Сидорова // Інженерія програмного забезпечення. – 2012. – № 3-4. – С. 37–46.

7. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера. Навч. посібник. / Л.І. Скібіцька – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.

8. Спивак, В.А. Лідерство : учебник для академического бакалавриата / В.А. Спивак. – М. : Издательство Юрайт, 2014. – 393 с.

9. Телєжкіна О.О. Ділове спілкування: усна і писемна форми : навч. посіб. / О.О. Телєжкіна, Н.О. Лисенко, О.О. Кушнір, О.О. Литвиненко, Н.В. Піддубна. – Харків : Смуґаста типографія, 2015. – 383 с.

10. Юрчишин, В.М. Групова динаміка та комунікації : конспект лекцій / В.М. Юрчишин, Л.М. Ходак, Л.М. Гобир. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. – 146 с.

Допоміжна література

1. Дикань Н.В. Менеджмент: Навчальний посібник для студентів, аспірантів, викладачів ВНЗ. Рекомендовано МОН / Н.В. Дикань, І.І. Борисенко – К., 2008. – 389 с.

2. Дружиніна В.Н. Психологія. Учебник для гуманитарных вузов / В.Н. Дружинина. – СПб.: Питер, 2001. – 656 с.

3. Зуб А. Т. Управление изменениями : учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / А.Т. Зуб. – М. : Издательство Юрайт, 2017. – 284 с

4. Карпов А.В. Организационная психология : учебник для бакалавров / А.В. Карпова. – М. : Издательство Юрайт, 2012. – 570 с.

5. Кафтан В.В..Деловая этика: учебник и практикум для академического бакалавриата / В.В. Кафтан, Л.И. Чернышова. – М. : Издательство Юрайт, 2016. – 301 с.

6. Подольська, Є.А. Соціологія: 100 питань – 100 відповідей / Є.А. Подольська, Т.В. Подольська. – К. : ІНКОС, 2009. – 352 с.

7. Прищак М.Д. Етика та психологія ділових відносин : навчальний посібник / М.Д. Прищак, О.Й. Лесько. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 151 с.

8. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців: Навч. посібн. – 4-те вид., виправ. і доповн. / С.В. Шевчук. – К.: Алерта, 2012. – 428 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: Навч. посіб. / В.М. Варенко. – К.: Університет «Україна». 2014. – 417 с. Режим доступу: http://megalib.com.ua/content/1948_63_Tipologiya_komunikacii.html

2. Комунікації в організаціях: процес, типи, зв'язки, бар'єри [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ru.osvita.ua/vnz/reports/management/15040/>

3. Краткий курс лекций по дисциплине «Теория организации и организационное поведение» [Электронный ресурс] – Режим доступа: https://studme.org/39710/menedzhment/teoriya_organizatsii_i_organizatsionnoe_povedenie

4. Логічні основи теорії аргументації [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/163/mod_resource/content/1/Tema_5.Logichni_osnovi_teoriji_argumentaciji.pdf

5. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5643730/page:15/>

6. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В.Клименко. – К.: Алерта, 2011. – 696 с. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvanniam_-_shevchuk_s

Доступ до матеріалів щодо анотації лекцій, лабораторних робіт, самотійної роботи, питань до модульних контрольних робіт, підсумкового контролю та ін. можна отримати за посиланнями:

http://kist.ntu.edu.ua/nmk_ipz_bak.php

http://kist.ntu.edu.ua/posib_ipz_bak.php

4. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ЗА МОДУЛІ

Поточне оцінювання модулів			Екзамен	Сума
	Модуль 1	Модуль 2		
Присутність на лекціях	4	4	40	100
Присутність на ЛР	4	4		
Виконання та захист ЛР	12	12		
Модульна контрольна робота	10	10		

Модульна оцінка (максимальна кількість балів – 30) складається із:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість балів – 4);
- присутності на лабораторних заняттях (максимальна кількість балів – 4);
- виконання та захисту лабораторних робіт (максимальна кількість балів – 12);
- модульної контрольної роботи (максимальна кількість балів – 10).

Модульна контрольна робота МК1 та МК2 складається з 4 питань теоретичного курсу та 1 практичного завдання. Максимальна кількість балів за кожне питання:

- за повністю розкритою відповідь на питання та вірно виконане завдання студент одержує 2 бали;

– якщо у відповіді не повністю розкрито сутність питання та допущені невірні тлумачення, студент одержує 1 бал;

– якщо студент не надав відповідь на питання, повністю не виконано завдання, або допущено принципові помилки, – студент одержує 0 балів.

Екзамен (максимальна оцінка за екзамен – 40 балів). Екзаменаційне завдання складається з трьох питань теоретичного курсу та 1 практичного завдання.

Максимальна кількість балів за кожне питання та завдання:

– за повністю розкритою відповіддю на питання та вірно виконане завдання студент одержує 10 балів;

– якщо студент дав відповідь на питання і виконав завдання, допустивши не принципові помилки, студент одержує 7 балів;

– якщо у відповіді не повністю розкрито сутність питання та допущені невірні тлумачення, студент одержує 3 бали;

– якщо студент не надав відповідь на питання, не виконав завдання, або виконав завдання з принциповими помилками, – одержує 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума балів за всі види навчальної діяльності.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і оцінювання результатів навчання регламентуються [Положенням про організацію освітнього процесу в Національному транспортному університеті](#).

Політика виставлення оцінок: кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не виконання студентом усіх передбачених навчальним планом видів занять (лабораторних робіт, курсової роботи) до екзамену він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані.

Відвідування є обов'язковим (за винятком випадків, коли існує поважна причина, наприклад, хвороба чи дозвіл працівників деканату). Якщо студент не може бути присутнім на заняттях, він все одно несе відповідальність за виконання завдань, що проводились в комп'ютерному класі.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущеного заняття з лекційного курсу здійснюється шляхом підготовки і захисту реферату за відповідною темою у вигляді презентації. Захист реферату відбувається відповідно до графіку консультацій викладача, з яким можна ознайомитись на кафедрі.

Відпрацювання пропущеного лабораторного заняття здійснюється шляхом самостійного виконання завдання і його захисту відповідно до графіку консультацій викладача.

Політика академічної поведінки та доброчесності: конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Всі індивідуальні завдання та курсову роботу студент має виконати самостійно із використанням рекомендованої літератури й отриманих знань та навичок. Цитування в письмових роботах допускається тільки із відповідним посиланням на авторський текст. Недопустимі підказки і списування у ході захисту лабораторних робіт, на контрольних роботах, на іспиті.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами. Повага один до одного дає можливість ефективніше досягати поставлених командних результатів. При виконанні лабораторних робіт студент може користуватися ноутбуками. Проте під час лекційних занять та обговорення завдань лабораторних робіт не слід використовувати ноутбуки, смартфони, планшети чи комп'ютери. Це відволікає викладача і студентів групи та перешкоджає навчальному процесу. Якщо ви використовуєте свій ноутбук чи телефон для аудіо- чи відеозапису, необхідно заздалегідь отримати дозвіл викладача.

Дотримання академічної доброчесності студентів й викладачів регламентується [Положення про систему забезпечення академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Національному транспортному університеті](#)

[Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.](#)